

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2023/2024

Nazwa przedmiotu:	Psychologia		
	Psychology		
Kod przedmiotu:	14-PIEL-D3.1-P/1		
Kategoria przedmiotu:	Nauki społeczne i humanistyczne	B	
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo		
Forma studiów:	Stacjonarne		
Poziom studiów:	Studia I stopnia		
Rok studiów:	I	Semestr studiów:	I
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu:	2,5		
Język wykładowy:	Polski		
Koordinator :przedmiotu	dr hab. n. med. Yaroslav Bahriy		
Prowadzący przedmiot:	dr hab. n. med. Yaroslav Bahriy		

LICZBA GODZIN W SEMESTRZE

Forma zajęć	Liczba godzin w planie	Forma zaliczenia *wpisz symbol
Bezpośredni kontakt z nauczycielem akademickim:		
Wykład (W)	20	Z/O
Ćwiczenia (ĆwA)	20	Z/O
Godziny studenta:		
Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego (PW)	20	Z/O
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu	60	-
*Z-zaliczenie; Z/O-zaliczenie z oceną; E-egzamin		

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne do przedmiotu	Brak wstępnych wymagań.
Cele przedmiotu	Uzyskanie przez studenta wiedzy i umiejętności z dziedziny psychologii, niezbędnych do wykonywania zawodu pielęgniarki.

MODUŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

<u>Kod modułowego efektu uczenia się</u>	<u>Treść modułowego efektu uczenia się</u>	<u>Metody weryfikacji efektu uczenia się</u>
<u>WIEDZA</u>		
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:		
B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.W3.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.W4.	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.W5.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.W6.	techniki redukcji lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego.	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
<u>UMIEJĘTNOŚCI</u>		
W zakresie umiejętności student potrafi:		
B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.U2.	oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.U3.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żaloba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.U4.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.U5.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.U6.	tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.U7.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji lęku i metody relaksacyjne;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.U8.	stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego.	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
<u>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</u>		
W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:		

B.K1.	kierowania się dobrem pacjenta,	obserwacja 360*, ocena nauczyciela
B.K2.	poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece,	obserwacja 360*, ocena nauczyciela
B.K3.	okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	obserwacja 360*, ocena nauczyciela
B.K4.	przejawiania empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami;	obserwacja 360*, ocena nauczyciela
B.K5.	przestrzegania praw pacjenta;	obserwacja 360*, ocena nauczyciela
B.K6.	zachowywania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem;	obserwacja 360*, ocena nauczyciela
B.K7.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki;	obserwacja 360*, ocena nauczyciela
B.K8.	współdziałania w zespole interdyscyplinarnym w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	obserwacja 360*, ocena nauczyciela
B.K9.	przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	obserwacja 360*, ocena nauczyciela
B.K10.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywanie czynności zawodowych;	obserwacja 360*, ocena nauczyciela
B.K11.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	obserwacja 360*, ocena nauczyciela
B.K12.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	obserwacja 360*, ocena nauczyciela
B.K13.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;	obserwacja 360*, ocena nauczyciela
B.K14.	dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	obserwacja 360*, ocena nauczyciela
B.K15.	systematycznej aktualizacji wiedzy zawodowej i kształtowania swoich umiejętności i kompetencji społecznych, dążenia do profesjonalizmu.	obserwacja 360*, ocena nauczyciela

TREŚCI MERYTORYCZNE PRZEDMIOTU

		Wykład (W)						
		SEMESTR	I	II	III	IV	V	VI
		LICZBA GODZIN	20	-	-	-	-	-
		RAZEM	20					
semestr I								
LP	Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się						
1.	Psychologia jako nauka: rys historyczny, przedmiot, zadania i metody psychologii. Psychologiczne koncepcje człowieka.	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.						
2.	Psychologia emocji. Etapy rozwoju psychicznego człowieka i jego kryzysy.	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.						
3.	Mechanizmy obronne i adaptacyjne: represja, autyzacja, regresja,	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8.						

	odreagowanie, izolacja i przekierowanie afektu, zaprzeczanie, racjonalizacja, intelektualizacja, moralizacja, rytualizacja, projekcja i introjeksja, sublimacja i restytucja i ich znaczenie w zachowaniu zdrowia emocjonalnego.	B.K1. – B.K15.
4.	Psychologiczne aspekty zdrowia i choroby we współczesnych nurtach badawczych: a) medycyna psychosomatyczna, b) medycyna behawioralna, c) psychologia zdrowia.	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.
5.	Psychologiczne mechanizmy chorób i dysfunkcji somatycznych.	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.
6.	Paradygmat patogenetyczny i fenomenologiczny. Psychologiczna teoria stresu i radzenia sobie jak ramy teoretyczne psychologii medycznej. Zespół stresu pourazowego (POST-TRAUMATIC STRESS DISORDER).	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.
7.	Psychologiczna problematyka kontaktu pielęgniarka-pacjent.	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.
8.	Psychologiczne mechanizmy funkcjonowania grupy społecznej.	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.
9.	Rodzina a zdrowie psychiczne i somatyczne człowieka.	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.
10.	Choroba jako kryzys psychologiczny.	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.
11.	Psychologiczne następstwa choroby.	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.
12.	Psychologia komunikacji: werbalne i niewerbalne sposoby porozumiewania się. Modele komunikacji interpersonalnej.	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.
13.	Psychologiczna problematyka śmierci i żałoby. Trauma (uraz) straty i osobliwości przeżywania żałoby.	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.
14.	Wybrane zagadnienia z psychologii osobowości – główne teorii i modele. Zagrożenia w rozwoju osobowości. Kryteria dojrzałej osobowości.	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.
15.	Psychologia małżeństw bezdzietnych i adopcji. Zespół poaborcyjny. Doświadczenie straty dziecka. Elementy pomocy psychologicznej.	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.
16.	Zespół wypalenia zawodowego. Profilaktyka wypalenia oraz deformacji zawodowej.	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.

		Ćwiczenia audytoryjne (ĆwA)						
		SEMESTR	I	II	III	IV	V	VI
		LICZBA GODZIN	20	-	-	-	-	-
		RAZEM	20					
semestr I								
LP	Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się						
1.	Kontakt z osobą chorą. Przyrodniczy i humanistyczny stosunek do chorego.	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.						
2.	Relacje interpersonalne. Mechanizmy psychologiczne wpływające na relację człowieka z innymi.	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.						

3.	Pomaganie innym. Teorie wyjaśniające pomaganie.	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.
4.	Psychologia kliniczna – mechanizmy funkcjonowania człowieka w chorobie. Psychologiczna problematyka kontaktu pielęgniarka – pacjent.	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.
5.	Strategie radzenia sobie ze stresem. Profilaktyka wypalenia emocjonalnego oraz deformacji zawodowej (grupy wsparcia, superwizja kliniczna i zespołowa, grupy Balinta).	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.

	Praca własna studenta (PW)						
	SEMESTR	I	II	III	IV	V	VI
	LICZBA GODZIN	20	-	-	-	-	-
RAZEM	20						

semestr I		
LP	Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się
1.	Zmaganie się z chorobą: jak towarzyszyć człowiekowi choremu w zmaganiu się z cierpieniem?	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.
2.	Jak chronić siebie przed syndromem wypalenia zawodowego?	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.
3.	Znaczenie psychologii komunikacji (werbalnej i niewerbalnej) w kontakcie z chorym.	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.
4.	Godność człowieka.	B.W1. – B.W6. B.U1. – B.U8. B.K1. – B.K15.

Metody/narzędzia dydaktyczne
• Wykład konwersatoryjny
• Wykład multimedialny
• Dyskusja
• Pokaz
• Omówienie

SPOSOBY OCENY:
F - Formułująca
P - Podsumowująca
Zaliczenie każdej z form zajęć przedmiotu stanowi podstawę do zaliczenia na ocenę przedmiotu.

F1. Obecność na zajęciach
F2. Aktywność na zajęciach i/lub odpowiedź ustna
F3. Ocena wykonanego zadania - mini-CEX (mini-clinical examination)
F4. Ocena pracy pisemnej i/lub ocena odpowiedzi ustnej/pisemnej na 3 pytania

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA	
Forma aktywności	Liczba godzin
Godziny kontaktowe z nauczycielem	40
Nakład pracy studenta	20
suma	60
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2,5

FORMY OCENY - SZCZEGÓŁY

<p style="text-align: center;">Wykład (W)</p>	<p>Zasady obecności studenta na wykładach prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach.</p> <p>Podstawę do uzyskania zaliczenia (zal) stanowi:</p> <p style="padding-left: 40px;">F1 obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem;</p> <p style="padding-left: 40px;">F2 ocena aktywności studenta na zajęciach i/lub odpowiedź ustna.</p> <p>P - ustalenie zaliczenia z wykładów odbywa się na podstawie obecności i aktywności studenta na zajęciach</p> <p><u>Brak zaliczenia (nzal) stanowi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • obecność mniej niż 90%, • bierny udział w wykładzie, • naganna postawa (brak respektowania czasu trwania wykładu, zajmowanie się sprawami innymi, nie związanymi z wykładem: śledzenie stron internetowych, używanie telefonu komórkowego, czytanie książki itp., przejawianie zachowań zmuszających wykładowcę do przerywania wykładu).
<p>Ćwiczenia audytoryjne (ĆwA)</p>	<p><u>Podstawę do uzyskania zaliczenia na ocenę (Z/O) stanowi:</u></p> <p>Zasady obecności studenta na ćwiczeniach prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach.</p> <ul style="list-style-type: none"> - F1 obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem; - F2 ocena aktywności studenta na zajęciach i/lub odpowiedź ustna; - F3 ocena wykonanego zadania z zakresu treści odnoszących się do efektów uczenia się z dziedziny umiejętności, wykonane przez studenta w czasie trwania ćwiczeń - Mini-CEX (mini-clinical examination). <p>P - ustalenie zaliczenia z ćwiczeń odbywa się na podstawie uzyskania zaliczenia ocen częściowych.</p>
<p>Praca własna pod kierunkiem nauczyciela akademickiego (PW)</p>	<p>Zasady obecności studenta na ćwiczeniach prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach.</p> <ul style="list-style-type: none"> • opracowanie we własnym zakresie zagadnień przewidzianych w tej formie kształcenia • sprawdzenie przyswojonej wiedzy w trakcie odpowiedzi ustnej
<p>ZALICZENIE KOŃCOWE z przedmiotu</p>	<p>Warunki zaliczenia przedmiotu stanowią:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie zaliczenia z wykładów, • uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń. <p>Forma zaliczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ kolokwium pisemne, test jednokrotnego wyboru, zdań niedokończonych, pytań otwartych i półotwartych.

<p><u>KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ / PISEMNEJ (F)</u></p>	<p style="text-align: center;">Skala ocen odpowiedzi ustnej/pisemnej</p>
--	---

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów	w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z zakresu poruszanego	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8
KRYTERIA OCENY PRACY PISEMNEJ (F)			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej (F) w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
KRYTERIA		Liczba punktów		
Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.			bardzo dobry	19-20
Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.		0-5	dobry plus	17-18
Zachowanie prawidłowej struktury.				
Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.		0-3	dobry	15-16
Wybór właściwej literatury.		0-2	dostateczny plus	13-14
Estetyka pracy.		0-2	dostateczny	11-12
RAZEM:		20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

WYKAZ LITERATURY	
LITERATURA PODSTAWOWA	
1.	Heszen I., Sęk H. Psychologia zdrowia, Warszawa, 2007.
2.	Strelau J. (red.). Psychologia, t. 1, 2, 3. Gdańsk, 2005.
3.	Kępiński A., Poznanie chorego, Warszawa, 1978.
4.	Kozielecki J. Psychologiczne koncepcje człowieka, Warszawa, 1986.
5.	Kubler-Ross E. Rozmowy o śmierci i umieraniu. Warszawa, 1979.
6.	Schmitt E. Oskar i pani Róża. Społeczny Instytut Wydawniczy Znak. Kraków, 2011.
7.	Kornas-Biela D. Wokół początku życia ludzkiego. Lublin. 2005.

8.	Bielawska-Batorowicz E. Cięża i poród w świetle badań psychologicznych, Przegląd Psychologiczny, 3, 680-693.1987.
9.	Formański J. Psychologia. Wydawnictwo lekarskie PZWL. Warszawa, 2003.
10.	Heszen-Niejodek I. (red.)Psychologia zdrowia: w poszukiwaniu pozytywnych inspiracji.Wydawnictwo Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej "Academica". Warszawa, 2008.
LITERATURA UZUPELNIAJĄCA	
1.	Budzowska B. Macierzyństwo, jako punkt zwrotny w życiu kobiety. Wrocław, 2000.
2.	Kalus A. Bezdzielnosc w małżeństwie, Opole, 2002.
3.	Kwiatkowska A. Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie.PZWL Wydawnictwo Lekarskie. Warszawa, 2009.
4.	Chazan B., Simon W. Aborcja: przyczyny, następstwa, terapia. Wydawnictwo Wektory. Wrocław, 2009.
5.	Steuden S. Psychologia starzenia się i starości. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa , 2011.

Podpis koordynatora przedmiotu:
